

Tijdschrift
voor hedendaagse
Nederlandstalige
poëzie
Onder redactie
van Jozef Deleu

HET LIEGEND KONIJN

2024/1

Jaargang 22
Nummer 1
April 2024

P E L C K M A N S

INHOUD

FROUKE ARNS

Hersenspinsel	10
Wissel	11
Het meeste	12
Knights Point	13

CLAUDE VAN DE BERGE

URN VAN DE VERSTEENDE KLANK OP DE STERRENVLAKTEN 1.2.3.4.5	16
---	----

JACOBUS BOS

DE ZOMERMAN	
De zomerman en zijn levensloop	22
De zomerman als poolreiziger	23
De zomer van de zomerman	24
De zomerman in weer en wind	25
De zomerman als zomerman	26
De zomerman en zijn einde	27

JONAS BRUYNEEL

CONSTELLATIES IN HET OERVOCHT I.II.III.IV	30
---	----

PIM CORNELUSSEN

Astronautenliefde	36
Incarnatie	38
Aandenken	39
Weersvoorspellingen	40
Ooit	41
Vragen	42

PAUL DEMETS

Moderniteit 1.2.3.4.5	44
-----------------------	----

MATTIJS DERAEDT

GORDELROOS

Regen	50
De hond in mij	51
Reus	52
Hoofd van papier	53
De maan zingt	54
Als het sterren regent op mijn gezicht	56

LIEVE DESMET

Broer	60
Het Nauw van Calais	61
Moederrechten	62

HANNEKE VAN EIJKEN

Uil	64
Echo	65

LUUK GRUWEZ

Lacrimae	68
Les vieux amants	69
Overblijfselen	70
Adviezen voor de laatste zucht	71
Retouche	72

TJITSKE DE HAAS

dat je in de gracht viel	74
er zijn er die zich nergens voor schamen	75
vader	76
pratende mannen houden van	77
in den beginne was het woord	78

GITA HACHAM

Rafelige randjes	80
Melaatse	82
Enen en nullen	86
Zo zacht	91

HALIASTUR

nulpunt	94
open	95
van het nadenken	96
geen woorden	97
verdwijnpunten	98
wonderen	99
licht	100
de lange slaap	101

INGMAR HEYTZE

Brief aan de langste dag	104
Eerste brief om nooit te laten lezen	105
Brief over ons afscheid	106
Brief aan de buitenwijk	107
Brief aan de volwassenheid	108
Eerste en enige kennisgeving aan A.	109
Brief aan de man van Atlantis	110
Brief aan mijn lichaam	111
Brief aan de mensen in mijn bed	112
Gelegenheidsalcoholisten	113

MERLIJN HUNTJENS

een realistisch leven met hogeresolutiebeelden	116
speciale handschoenen worden meegeleverd	117
voordat ik het wist deed ik het allemaal	118

MAARTEN INGHELS

De wandelschool I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. X	122
---	-----

ESTHER JANSMA

EITJE EN HET UNIVERSUM

Zoek	134
Krimp	135
Ga	136
Wen	137
Weet	138

Wens	139
Kijk	140

ALINE VERA DE JONGE

buitenverblijf	142
in de schaduw	143
Ava	144
omweg	145
in het koetshuis	146
scène à deux	147

RINSKE KEGEL

was je dood maar wat schuwer geweest	150
het was genoeg geweest	151
zo haalt ze een baby	152

SARAH DE KONING

Scènes uit een huwelijk I. II. III. IV. V. VI	154
---	-----

ANTON KORTEWEG

Tot mens gemaakt	162
Tel alleen de heldere uren	163
Herfsttijloos	164
Vooruit dan maar	165
Al flink op weg	166
Kalm aan	167
Blijf thuis	168
Moeder	169

JUSTINE LINNEBANK

Ongeboren 1 / Washington, D.C.	172
Ongeboren 2 / Wuhu, Anhui, Volksrepubliek China	173
Ongeboren 3 / Torcello – Santa Maria Assunta	174
Ongeboren – Epiloog	175
Schrikdraad	176
Resolve 1 / Doctor Tidy	177
Resolve 2 / Linda	178

Resolve 3	179
Resolve 3b / Count your blessings	180
Resolve 4 / Doug en Lori	181
Resolve 5 / Bill en Louise	182
Resolve 6 / Alan en Trish	183
Resolve 7 / Jim en Mary	184

ROELOF TEN NAPEL

Ultramarijn I.II.III.IV.V.VI.VII.VIII.IX.X	186
--	-----

TIJL NUYTS

Het boek van Naecem	192
---------------------	-----

LENA PLANTINGA

Virgin Pink	196
Een verlangen naar veelheid	198
Zonderok	200

ANNE PROVOOST

Yo creo	202
Bejaarde meiden	203
Giechelbende	204
Ouderlijk advies	206

LISA ROOIJACKERS

in mijn een-na-laatste huis leeft	208
overmorgen ontvalt mij een naam	209
de worm in het hart	210
a meal in the real world	211
murmel	212
broer, kom eens hier	213

ETIENNE VAN DEN STEEN

Het drukke restaurant	216
Heroïsche tijden	217

MARLENA TOKARSKA

frank	220
terug moederland	221
nachtshift (II)	222

BAUKE VERMAAS

Kamers	224
Een goed idee	225
Dit gezicht	226

TWAN VET

Roofgedachten	228
Weersverwachting	229
Alles wat niet	230
Wie van ons	231

DIRK VIS

Zegeningen	234
Bomen bekijken	236
Groeitempo	237
Huisregels van het bos	238
Bezegelen	239
Gesprek tussen vis en zee	240

FROUKE ARNS

(HANDORF, DUITSLAND, 1964)

is ook prozaïst.

Recentste bundel: *De camembertmethode* (2018).

Leesvoorbeeldjaar

Hersenspinsel

Een kleine spin kruist mijn weg. Vlak voor mijn voeten
steekt hij doelbewust over, heeft hij een missie?
Lichtzinnig zou ik hem hebben geplet vroeger
toen ik geen weet had van de samenhang der dingen.

Het gevaar waaraan hij blootstaat ontgaat hem volledig,
ik volg zijn spoor met mijn blik, voel me rechter en beul.
Als een bekwame alpinist kruipt hij langs de muur omhoog,
laat zich dan vliegensvlug neer, bungelt aan een zijden draadje

vlak voor mijn ogen. Dag spin, zeg ik, je hebt geen idee
waaraan je ontsnapte, was ik die ander, het had in één klap
finito la commedia voor je kunnen zijn. Kun je dankbaar zijn
voor wat je niet weet? Hij spint zijn web en wacht.

Wissel

Ik ben een enorme sauslover, zegt een jongen in de trein.
Zo simpel kan het zijn, jezelf zo te definiëren.

Hij heeft het over bearnaise en piccalilly, terwijl in het gangpad
de mensen van de Pride zich opmaken om los te gaan.

Vanuit de stilstaande coupé haasten rolkoffers, oortjes en telefoons
zich richting de trap, een jochie rust zijn hoofd op de toendra

van zijn moeders boezem terwijl zijn vader buitenspel gezet
mistroostig en niets ziend naar zijn reflectie staart.

Wij hadden de middag met bier en macadamia's in het park
gelegen, tussen sunlovers, musiclovers, funlovers,

fashionlovers, yogalovers, half ontklede mannenlovers
die het blote voor de spiegel hadden gerepeteerd

en gezien dat wij niet langer samen pasten
op het kledje. Misschien waren we te zeer gegroeid.

Na de wissel rijd ik achterwaarts de tijd in, de brug over,
terug naar mijn stille huis, vertrouwde grond

en denk aan een sauslover roerend in zijn pannetje,
het water al in de mond.

Het meeste

de plek bezocht waar ik als kind lang woonde
op de stoep gestaan en door het raam getuurd
het huis is flink gekrompen sinds de wereld plat was

de oude burens zijn vertrokken, er ligt een fietsje in de tuin
een smoezelige hoes bedekt een brommer; is het een olifant
die door een slang werd opgeschrokt?

het meeste gebeurt uit het zicht van de meesten
klein en meeslepend klapwiekt het door de dagen, alleen
wie het zien wil kan het zien

Knights Point

Twee zware stenen bind ik gewichtig in mijn sjaal
gewapend gaan we het pad op dat zich baant
door het dichtbegroeide en jij laat je zakmes zien, zegt
grijnzend *don't mess with me* tegen de mossen, de varens,
tegen krijsende vogels in hoge kruinen

er waren ons pinguïns beloofd aan gene zijde
op het strand, maar ook hun broedseizoen lijkt nu voorbij;
alleen de oceaan rolt af en aan en wij staan aan de vloedlijn
het grote niets te overzien. In onze rug het groen massief,
voor ons het einde van de wereld. Kom, zeg jij, laten we

het schorre uit onze longen schreeuwen, en gaat me voor.
Zie moeder en dochter brullend in de branding
met elk een eigen klankenreservoir, een eigen bron,
tot we uitgeraasd de weg terug aanvaarden. Wij waren daar,
ongehoord en ongezien, waar alles eindigt. En begint.

CLAUDE VAN DE BERGE

(ASSENEDE, 1945)

is ook prozaïst en vertaler.

Recentste bundel: *De witte zon van de dood* (2023).

URN VAN DE VERSTEENDE KLANK
OP DE STERRENVLAKTEN

1

Het mysterie wordt het werkelijke in de spiegelverschijnselen
van de ruimte.

En hun optische aanwezigheid wordt voor ons het beeld
van het onzichtbare.

Het mysterie van onszelf.
Van de droom.
Van de dood.

Onaanraakbaar, zoals de heelallen iedere aanraking ontberen.
Er is slechts herkenning en hun geheime gelijkenis wekt
een huivering in alles.

Gemagnetiseerd door een onmetelijke gescheidenheid
die we veranderen in nabijheid.

We horen niet hun taal.
We horen slechts onszelf, want hun taaltekens zijn geluidloos.
En we verzinken in hun versteende zang door
ons te verbeelden hoe ze klinken.

En wat we ons verbeelden, is hun onuitsprekelijkheid.

En het mysterie zegt tot het mysterie: ik zal altijd naar jou
terugkeren, en op een dag zal ik niet meer van je weggaan.

We bouwden onze schrale verblijven op de lege vlakte, daar waar we gewend waren naar het hemelse land van de zwaan.

Daar aanschouwden we de dood.
Daar was het magnetisme van de onzichtbare materie die alles verandert in zichzelf.

Op de verte van de ziel versmolt de leegte van de herinnering aan de vele oorden die we bewoonden en weer verlieten tot licht.

Een licht dat uit zichzelf kwam, zoals ieder licht, en openbrak en roerloos werd.

Door de barsten van het licht daalden de sterren als sneeuw in ons en bedekten de sporen van ons bestaan.

En in ons was het alzijn.
En in ons verzonken we in onze onzichtbaarheid.
En in ons werd wat is, gevuld met wat niet is, bij de resten van smekingen en gebeden op de verre, lege vlakte, tijdloos gewend naar het hemelse land van de zwaan.

Helderwitte bloem op de bodem van de nacht.
Jou volgen we.

Bedding van het kosmische doodtij in de dromende
vervloeiingen van de bloemvormige dageraden.
Jou volgen we.

Licht dat het onzichtbare water naar onze mond brengt.
Jou volgen we.

Wind die vloeit over onze vergleden gezichten.
Jou volgen we.

Woord dat samenvalt met het woord voorbij het woord
in de taal van het zwijgen, tussen ster en fluistering,
tussen schemering en droom.
Jou volgen we.

Woorden zonder woord.
Jou volgen we.

In jou ontmoeten we elkaar als het onbestaande.
In jou wonen we.

Er zijn klankdromen in de weerkaatsingen van onze verlangens.

Tussen aanvang en einde, tussen materie en echo.
En vredig verwijlen we in hun glazen verten waaraan we
het geheime leven van de schoonheid ontlenen.

Oogleden in het lichtdoorschijnend vloeien van een universum
dat we ontvangen op de bodem van de ziel, we smeken je:
zeg niet je naam.

O urn van de versteende klank op de sterrenvlakten.

We bezitten een onmetelijke herkenning waarin we waken
bij wat van ons in de sprakeloze nachten achterblijft
en wacht op de stem in de resonanties van de stilheid.

Want het universum laat in ieder wezen dat het schept
zichzelf achter in de vorm van een verlangen naar het universum,
alsof het ware bestaan van ieder wezen zich openbaart
in het onbegrensde bestaan dat zijn bron is.

Het immense.

We dragen de beelden die de dood achterlaat naar de glasecho van de hoogglans in de schalen van de dageraad.

Ook wij zullen onze beelden achterlaten in de dood als de ontsluisde stilte in de verzegelingen van de sterrenvlakten.

Niets is onuitsprekelijker dan de inschriften van het uitgewiste.

En toch wachten we, tot een droom of een zang uit het ongeschapene het oneindige ruisen van het kosmische doodtij in de ziel ontsluit.

Niet de taal sprekend van andere werelden.

Niet de taal sprekend van het bestaande.

Niet de taal sprekend van het onbestaande, maar de taal van een onmetelijke, onzegbare verhevenheid, het mysterie dat wordt vernomen door het mysterie, het onmetelijke spiegelbeeld dat zich eindeloos uitspreidt in het materieloze, waarvan de openheden de dood verblinden.

En onze bestemming is een wachten tot het in ons zichzelf uitwist.

JACOBUS BOS

(ROTTERDAM, 1943)

is ook prozaïst.

Recentste bundel: *Wie de geest krijgt* (2022).

Leesexemplaar

De zomerman en zijn levensloop

De zomerman loopt door een mijnenveld
als een man die naar paddenstoelen zoekt.
Een helm van bijen op zijn hoofd.

Alsof het weer winter is en oorlog is
en hij weer voor zijn leven moet vechten
in een ravijn van schaduw en zand

vol schelpen die onder zijn voeten kraken
zodat hij een zeevaarder is zonder schip
en zonder water om te varen of drinken.

Hij is de grootste koukleum die hij kent.
Zeker in die rode iglo waar hij woont
die precies het keelgat van een walvis is.

Hoewel de zon hier heter dan een oven is.
Vuur dat een smid in zijn smidse laat laaien
als een man die zijn gedachten verbrandt.

De zomerman als poolreiziger

Na zijn Noordpoolavontuur reist hij nu
naar de Zuidpool zonder honden of paarden
met alleen zijn sneeuwschoenen aan

over het water met de wind in zijn rug.
Onderweg krijgt hij gezelschap van flamingo's
en aalscholvers zeilen hem haastig voorbij.

Tot hij natuurlijk in de tropen blijft steken
bij een baai met dampend blauw water en
een strand dat de kleur van een ratelslang heeft

waar een hut van leem en stro al op hem wacht.
Man die zonder duikbril uit een vliegtuig is
gesprongen en toch nog goed terechtgekomen.

Hoe zijn lichaam alsnog op de Zuidpool is
beland en daar in een brok ijs onder sneeuw
werd gevonden blijft het raadsel van zijn leven.

De zomer van de zomerman

De zomerman was jong en lenig en zwom
tot hij uit het zicht was verdwenen
maar het eiland lag nog altijd even ver
toen hij willoos naar de bodem zweefde

om als dezelfde man weer op de steiger
te staan en naar het eiland te staren
dat onweerstaanbaar op de golven ligt.

Verder terug in de vergetelheid is hij
weer een kind dat verlangt naar de zee.
Een kind vastgespijkerd in de tijd.

Zijn hoofd voor altijd in de emmer water.
De tuin vers uit de eeuwigheid geknipt.
Dat die wolk van leisteen daar niet
uit de hemel valt mag een wonder heten.